

Tisuću informatički opismenjenih građana treće životne dobi

Mr. sc. Vojko Obersnel gradonačelnik je Rijeke, trećeg po veličini grada u Hrvatskoj. Rođen je 25. ožujka 1957. godine u Rijeci, diplomirao 1980. na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, završio dva poslijediplomska studija, medicinske genetike na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu te prirodnih znanosti na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, magistar je prirodnih znanosti. Od 1982. do 1997. predaje više kolegija na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Rijeci, a bavi se i istraživačkim radom iz područja genetike i ekologije. Suradnik je na dva znanstvena istraživačka projekta i voditelj jednog stručnog projekta iz područja ekologije. Od 1984. godine samostalno radi u Citogenetičkom laboratoriju Medicinskog fakulteta u Rijeci, koji obavlja dijagnostiku iz područja medicinske genetike i biodozimetrije za zdravstvene ustanove iz Primorsko-goranske i Istarske županije. Od 1997. do 2000. godine član je Poglavarstva Grada Rijeke, pročelnik Odjela gradske uprave za zdravstvo i socijalnu skrb. Bio je koordinator projekta "Rijeka – Zdravi grad" i jedini je koordinator gradskoga projekta u Hrvatskoj koji je nakon toga postao gradonačelnikom. Za vrijeme njegova mandata kao koordinatora projekta Rijeka je 1998. godine ušla u Europsku mrežu zdravih gradova s još četrdesetak gradova u Europi. Predsjednik je Udruge gradova Republike Hrvatske, Turističke zajednice Grada Rijeke, član Upravnog vijeća Lučke uprave Rijeke i Upravnog vijeća Veleučilišta u Rijeci. Od 2000. do 2001. godine traje mu prvi mandat gradonačelnika Grada Rijeke, kao nasljednika karizmatičkog Slavka Linića, od 2001. do 2005. drugi, a sad je u trećem gradonačelničkom mandatu. Od 1990. go-

Mr. sc. Vojko Obersnel, gradonačelnik Rijeke

dine učlanjen je u SDP. Oženjen je i ima sina, studenta managementa. Aktivno vlada engleskim, pasivno talijanskim i njemačkim jezikom.

– *Gospodine gradonačelniče, ako biste trebali kratko definirati značenje projekta "Rijeka – Zdravi grad", što biste istaknuli kao najvažnije?*

Mislim da je riječ o prepoznatom projektu, koji se u proteklih skoro dvadeset godina, od prvih naznaka koncem osamdesetih prošloga stoljeća do danas, razvio u većini građana poznati projekt, od koga mnogi imaju i neposredne koristi. Kao i u drugim sredinama, zna se dogoditi da pojedine segmente projekta "Rijeka – Zdravi grad" neki građani ne prepoznaju kao takve,

jer se utope u svakodnevne aktivnosti dijelova gradske uprave, institucija i ustanova, ali je svijest o postojanju projekta i pripadnosti Rijeke Hrvatskoj i Europskoj mreži zdravih gradova postala općim mjestom, građani znaju za to i uključuju se u brojne aktivnosti, a često iniciraju i nove projekte.

– *Vi ste u projektu "Rijeka – Zdravi grad" u trostrukoj ulozi, kao građanin, stanov-*

nik grada koji aktivno djeluje u projektu, kao višegodišnji koordinator, s bogatim iskustvom pozitivnih i negativnih reakcija gradskih ustanova i institucija na građanske inicijative i na pokušaje mijenjanja načina razmišljanja, a već sedmu godinu i kao gradonačelnik. Koja je od tih uloga najteža?

Teško mi je to reći. Kao građanin sam zainteresiran za svaki pozitivni pomak u gradu u kojem sam rođen i živim, i primjećujem takve promjene za koje znam da su nastale baš zahvaljujući implementaciji projekta "Zdravi grad". Kao bivši koordinator sam svjestan problema i poteškoća s kojima se susreću aktivisti projekta, velikih napora kako bi stigli do rezultata, a oni su ponekad takvi da ih je teško primijetiti ili bar, valorizirati na način uobičajen u profesionalnim strukturama vlasti ili stručnim krugovima. Građanska je inicijativa tu zaista od velike važnosti jer ubrzava, pojednostavljuje i olakšava neke akcije koje bi bez takvoga projekta bile nemoguće ili bi bar puno duže i mukotrpnije čekali na njih.

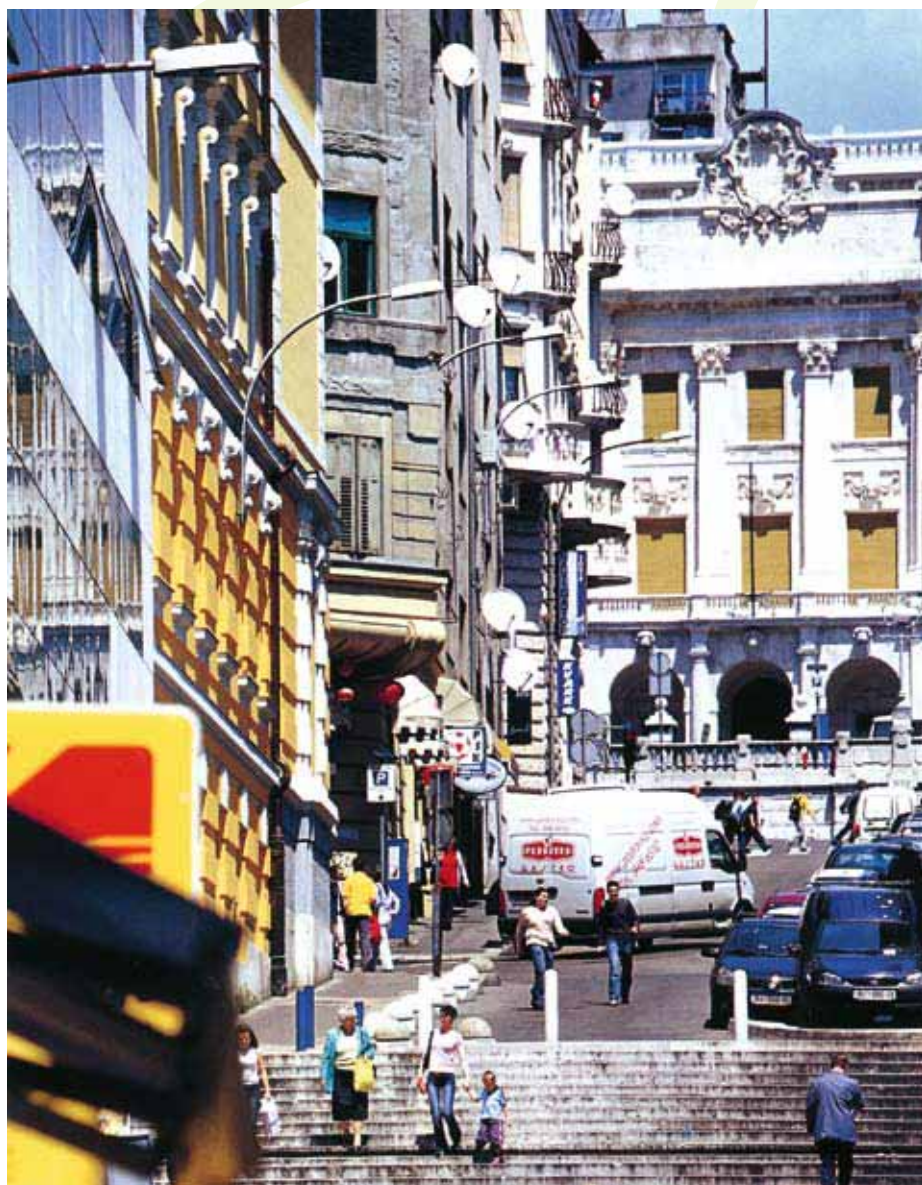
Kao gradonačelnik, svjestan problema koje sam već istaknuo, nastojim pomoći koliko mogu, jer mislim da se kod mene i brojnih suradnika bez kojih bi to bilo nemoguće učiniti, dogodio taj pomak, koji uvijek naglašavamo, u načinu razmišljanja, pa mi se čini da lakše i potpunije shvaćam probleme i da učinkovitije mogu djelovati na njihovo rješavanje.

– U medijima Vas znamo vidjeti kako trčite u sklopu akcije “Homo si teč” ili kako maskirani sudjelujete u Riječkom karnevalu. Rijetko Vas vidimo kao sudionika neke akcije u okviru projekta “Rijeka – Zdravi grad”. Znamo da sudjelujete, ali mediji to ne bilježe. Zašto?

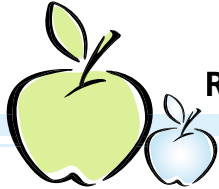
Uloga medija, kako lokalnih tako i ovih velikih, na državnoj razini, iznimno je važna, ali mislim da je projekt “Zdravi grad” više prepoznat i prihvaćen među građanima nego među medijima, što je svojevrsni paradoks. Možda je tome tako jer se mi ne bavimo spektakularnim akcijama, nastojimo djelovati, jer su takve potrebe, među onim strukturama stanovništva koje su deprivilegirane, među osobama s invaliditetom, među starijim građanima, među osobama kojima je potrebna pojačana socijalna skrb, ali i skupa sa svim građanima, recimo u projektima ekološke zaštite ili poboljšanja standarda svakodnevnoga života. To su, na žalost, teme koje većini medija nisu zanimljive. Uloga medija je velika, pa je paradoks upra-

vo u tome da se većina medija ne bavi, ili bar ne dovoljno, širenjem opće percepcije o postojanju projekta “Zdravi grad” i njegovih postignuća, a ipak je velik broj građana upoznat s njegovim postojanjem i ostvarenjima i spreman se uključiti u neki segment projekta ili inicirati nove sadržaje. To je jedna od temeljnih vrijednosti projekta, jer se prepoznaje iako nema, da tako kažemo, puno reklame. No, trajnija, sveobuhvatnija i obostrano važna suradnja s medijima svakako ostaje naš stalni zadatak.

– “Rijeka – Zdravi grad” izabrala je četiri područja interesa kojima se posebno bave interesne grupe za mlade, starije, za osobe s invaliditetom i za ekologiju. Čime se sve možete pohvaliti?

Posebno smo ponosni na sve više javnih i drugih objekata kod kojih nema problema pristupačnosti, jer su uklonjene barijere za osobe s invaliditetom. To je jako važno i vrijedno. Ponosni smo i na naš Festival stvaralaštva i postignuća osoba s invaliditetom, koji se održava već četvrtu godinu za redom i omogućava osobama s invaliditetom da pokažu što sve mogu i znaju, a svim građanima da se uvjere kako invalidnost nije uvijek prepreka za bavljenje nizom korisnih i zanimljivih aktivnosti. Izuzetno nas veseli bogati i sadržajni rad s mladima, a iznad svega uspješno djelovanje Gradskoga vijeća učenika, koji vrlo promišljeno predlažu različita rješenja kojima se nastoji poboljšati njihov svakodnevni život i osigurati ljepša i bolja budućnost. Dakako, zna tu biti i vrlo mladenačkih, pa i radikalnih prijedloga, ali to i jest odlika mladosti. Vrijedna su i postignuća u radu sa starijim građanima, bilo kroz klubove u kojima se okupljaju oko raznih sadržaja

prilagođenih njihovim htijenjima i potrebama, bilo kroz razne oblike skrbi.

– Rijeka je prvi, i uz Opatiju jedini hrvatski Zdravi grad koji je ustrojio Ured Zdravoga grada, kao dio gradske uprave namijenjen ostvarivanju što uspješnije suradnje s građanima na koncipiranju i realizaciji projekata unutar gradskoga projekta "Zdravi grad". Kako ocjenjujete smisao postojanja i rezultate Ureda?

Mislim da se pokazalo kako je postojanje Ureda iznimno važno i da je upravo zahvaljujući toj činjenici i ostvaren niz pomaka i dobrih rezultata u proteklim godinama, a nema razloga sumnjati da će tako biti i ubuduće. Ured je središnje mjesto na kojem se mogu vidjeti rezultati projekata koji su već završeni, uči u problematiku onih projekata koji traju, dobiti pomoć pri predlaganju novih projekata, saznati kakve su organizacijske i financijske mogućnosti za njihovu realizaciju. Mislim da bi bilo korisno pokretanje takvih Ureda i u drugim hrvatskim Zdravim gradovima, koji si to mogu priuštiti i da bi se vrlo brzo pokazalo kako su kadrovska i financijska, organizacijska ulaganja u pokretanje Ureda rezultirala buđenjem mnoštva novih projekata kojima bi se obogatili gradski programi i projekti Zdravoga grada u svakoj sredini.

– Kad bi trebali odabrati jedan projekt ili rezultat s kojim bi se "Rijeka – Zdravi grad" mogla natjecati na nekom virtualnom takmičenju Zdravih gradova, što biste izabrali kao najvrjednije?

Nama su svi naši projekti jednako važni, jer su nastali kao posljedica želje i potrebe građana Rijeke za pomacima u nekom segmentu života pojedinaca i zajednice u kojem su htjeli aktivno djelovati, pomažući i sebi i drugima. Ako bih morao izdvojiti samo jedan, nekako mi se čini da bi to bio projekt informatičkog opismenjanja umirovljenika, kojim je u zadnjih godinu dana obuhvaćeno oko 1000 naših sugrađana starije, ili kako se to obično kaže, treće životne dobi.

Pokazalo se ne samo da je informatička obuka zanimljiva i ljudima za koje inače mnogi vjeruju da "ih je vrijeme pregazilo", a često tako o sebi misle i sami, nego i da u toj obuci postižu veoma zapažene rezultate. Većina ih želi nakon osnovne obuke nastaviti i stje-

cati nove spoznaje o računalima, korištenju Interneta, elektronskoj pošti... Za mene je to baš pravi primjer ostvarenja suštine ideje projekta "Zdravi grad", a to je naravno promjena načina razmišljanja. Zajednica, većinom, misli da takav sadržaj nije primjeren ni potreban, nađu se pojedinci koji uspiju artikulirati projekt koji je ostvariv, pronađu se sudionici koji vlastitim primjerom pokažu da zaista jest tako, i to rezultira bitnim pomakom. Nastavak je sad već puno lakši, nema prvotnih otpora, sumnji i odbijanja, velik broj građana je otkrio nove sadržaje i podigao kvalitetu života, jer tu valja pribrojati ne samo umirovljenike obuhvaćene projektom, već i njihovu djecu i unuke, lokalnu zajednicu pa i cijeli grad koji osjeća i doživljava tu promjenu. Duboko sam uvjeren kako će takvih primjera biti još, a oni su cilj kojemu težimo i razlog zbog koga smo i pokrenuli projekt "Rijeka – Zdravi grad".

Duško Popović
popovicdj@yahoo.com